

JULIOL 2000 - ANY XIX - PREU 300 PTS - NÚM 77

Llum d'Oli

PORRERES

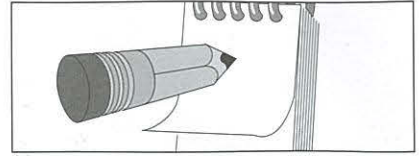
Sant Roc
2000

Activitats de l'Agrupació 4

Cultura popular 15

Opinió 22

Informació Local 7

Entrevista 16

Esport 25

Còmic 14

Notes històriques 18

Viatges 28

Ara és més fàcil

**NORMALITZAR EL NOM
ARA ÉS FÀCIL.
CORREGIR ELS
LLINATGES, TAMBÉ.**

Tenir el nom oficialment en la nostra llengua és possible de manera senzilla i ràpida.

Sense esperar i sense paperassa, ja no hi ha excuses.

A petició de l'interessat o del seu representant legal, l'encarregat del Registre Civil escriurà el nom en català.

També es poden regularitzar ortogràficament els cognoms quan la forma inscrita al Registre Civil no s'adeqüi a l'ortografia de la nostra llengua.

**QUÈ NECESSITES PER
REGISTRAR OFICIALMENT
EL NOM EN CATALÀ?**

- ✓ el llibre de família dels pares i el propi (si en tens)
- ✓ el carnet d'identitat
- ✓ la teva presència i, si ets menor d'edat, la de la persona o les persones que tenen la teva representació legal

En cas que estiguis inscrit en un registre diferent d'aquell en què fas la diligència, cal un certificat literal de naixement.

Només ho has de sol·licitar al Registre i emplenar un formulari!

(Llei 40/1999, de 5 de novembre, sobre nom i llinatges i ordre d'aquests)

Amb la col·laboració de

**GOVERN
DE LES ILLES BALEARS**

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Quatre illes **un país** cap frontera

Juliol 2000 - Nº 77
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 971 64 71 86

Coordina:

Joana Mora i Cerdà

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló i Taberner
Antoni Gornals i Mesquida
Joana Maria Julià i Mora
Vicenç Marí i Sastre
Catalina Oliver i Riera

Col·laboradors/es:

Julià Barceló i Aulí
Maria Barceló i Crespi
Joan Barceló i Bauçà
Xim Barceló Janer
Joan Barceló i Bauçà
Tomeu Barceló Taberner
Catalina Cerdà Obrador
Bartomeu Garí i Salleras
Sandra de las Heras
Joan Matas
Joan Sorell Adrover
Joan Sorell Juan
Margalida Vidal Barceló

Portada

Caparrots
Foto: Margalida Vidal

Fotografies

Fotos Vidal
Vicenç Marí
Joana Mª Julià

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: grafilopis@teleline.es

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors*

PER SANT ROC, FESTA, BULLA I JOC.

Acaba la primera quinzena d'agost i comença la segona. El gra és dins el sac i el raïm madura. Porreres es vesteix de festa per rebre Sant Roc i agrair-li, any rere any, la seva intercessió que alliberà la nostra vila dels estralls de la pesta.

El poble intenta oblidar per uns dies les obligacions diàries i obri les seves portes a la música i a la revetla, als jocs i a les garlandes. Aquests dies de festa s'inicien dia 9 d'agost, amb la hissada de la bandera, repicada de campanes i amollada de coets, tot seguit del tradicional pregó. Aquest és l'ensús per endinsar-nos dins aquest miratge bulliciós i festiu, ple de competicions esportives, d'exposicions, de concursos, de jocs, d'actuacions musicals que acaben a trenc d'alba, de mostres de ball de bot, de concerts de la Filharmonica i la Coral, de berbenes..., que ens portarà a Sant Roc, dia 16 d'agost, festa major de Porreres, amb Missa solemne al dematí, carreres de bicicleta a l'horabaixa i focs artificials al vespre, per acabar amb una traca final que marcarà la cloenda de les festes i l'inici del retorn a la normalitat i a la rutina.

Per això no deixeu de viure amb intensitat i alegria aquests dies festius, on els caparrots, la música, el ball, la plaça engalanada, l'olor de la pólvora dels coets, la torrada, els jocs... despertaran, sens dubte, els cinc sentits en els infants, faran viure emocions i il·lusions als joves i reviuran records i anècdotes als majors.

Bones festes a tots!

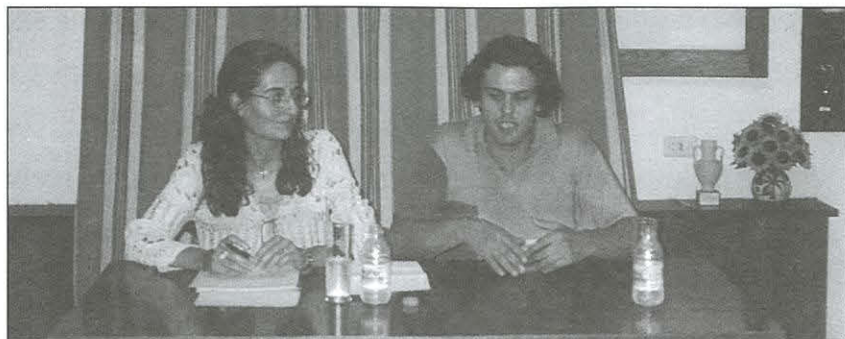
ACTIVITATS DE L'AGRUPACIÓ

José Álvarez

***Dia 27 de maig** i dins el marc del VIII Cicle de Lliçons l'aventurer José Álvarez més conegut com JOPELA ens mostrarà l'audiovisual *ANTÀRTIDA. Expedició 99. Pic Vinson (4.897 m.)* basat en la seva experiència com a membre de dita expedició.

***Dia 3 de juny** Manel Santana i Margalida Pujals parlaren sobre el *Cinema a la Mallorca franquista*, tema que ens va fer recordar i reviure per uns moments aquelles anades al cinema de Can Boterí, les pel·lícules que es projectaven aleshores, els talls, el renou de les pipes, el *Nodo...*

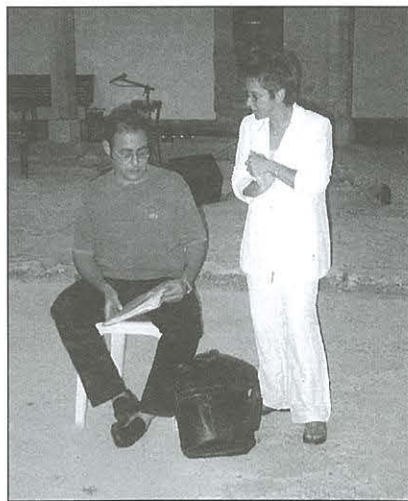
Margalida Pujals i Manel Santana

***Dia 11 de juny**, per acabar la temporada, va tenir lloc l'excursió que va discurrir entre el Cap Salines i Cala s'Almonia.

***Dia 1 de Juliol Sopar de Cloenda del VIII Cicle de Lliçons.**

Com ja és habitual, quan arriba Sant Joan, es tanca el Cicle de Lliçons i ho celebrem amb un bon sopar a la fresca a la Clastra de Montisíon. Els convidats d'honor són les persones que han participat al Cicle de Lliçons als quals l'Agrupació fa entrega d'un Llum d'Oli, fet a mà com a record de la seva col·laboració.

Abans de sopar el jove historiador de

Antoni Mas Fornés

Francesc Canutó rep del Llum d'Oli

Santa Margalida **Antoni Mas Fornés** ens donà a conèixer breument, la seva ponència presentada a les V Jornades d'Estudis Locals de la Mancomunitat del Pla, enguany celebrades a Algaida, sobre les *Ordinacions de Jaume II*.

Tots els assistents gaudirem de la música en viu de MIKE TORRES ACOUSTIC FESTIVAL.

PROPERES ACTIVITATS

AGOST

En el marc de les festes de Sant Roc la nostra entitat té previst participar amb l'espectacle de música i poesia àrab *La besada de la terra* presentada i dita per Joan Manresa.

Dia 14 d'agost a les 21 h. al Carrer de l'Almoïna.

SETEMBRE

Com ja és tradicional, el primer diumenge de setembre realitzarem la XXV Travessa del Torrent de Pareis.

NIT DE GLOSAT I PICAT A PORRERES

Divendres dia 14 de juliol Aires de Montision juntament amb l'Agrupació Cultural de Porreres organitzaren una vetllada de glosat i picat. Aquest acte, emmarcat dins la programació de GRESCA A LA FRESCA que l'Ajuntament ha promogut aquest estiu, es va realitzar al carrer de l'Hospital.

Els convidats a la vetllada foren els tres glosadors de més renom de Mallorca i que perteneixen a l'Associació *Es canonge de Santa Cirga de Manacor*: Joan Planisi (Can Picafort), Antoni Socies (Sa Pobla) i Rafel Roig (Es Carritxó). Varen ser presentats per Felip Munar, bon coneixedor del tema i membre fundador de dita associació.

Als tres glosadors, que ens feren passar una bona vetllada, s'hi afegí Sebastià Nicolau Sureda, més conegut com SENISU nom amb el que signa els seus articles al *Diario de Mallorca*, ens recità, sempre improvisant, un enfilall de gloses sobre la mala sort i que delectà al públic assistent.

Més tard i envoltats a una bona taula els glosadors encara en feren de bones, de gloses! aquí en teniu una mostra:

*Vos vull dar la despedida
és hora i ens hem d'anar
i jo m'agrada molt estar
amb la vostra companyia
i si hi torn un altre dia
a Porreres a cantar
per tots junts vull desitjar
ens poguem tornar aplegar
amb sa mateixa alegria.*
(Toni Socies)

*Sempre vaig per ses voreres
perquè enmig no hi puc anar
no m'agrada travelar
maldament hi hagi pedres*

*si me trob amb grameneres⁽¹⁾
uns polvos les solc tirar
i així se que puc tornar
a fer gloses i cantar
a n'es poble de Porreres.*
(Joan Planisi)

*N'hi ha de flors i agostenques
i cares se solen pagar
i molt bones per menjar
també són les martinenques
però per barrinar
no hi ha com ses porrerrenques.*
(Rafel Roig)

¹ Corc que es troba en el gra.

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 • Tel. 971 16 80 19

PROPERA PRESENTACIÓ DEL LLIBRE TERRA I LLIBERTAT

100 entitats dels Països Catalans

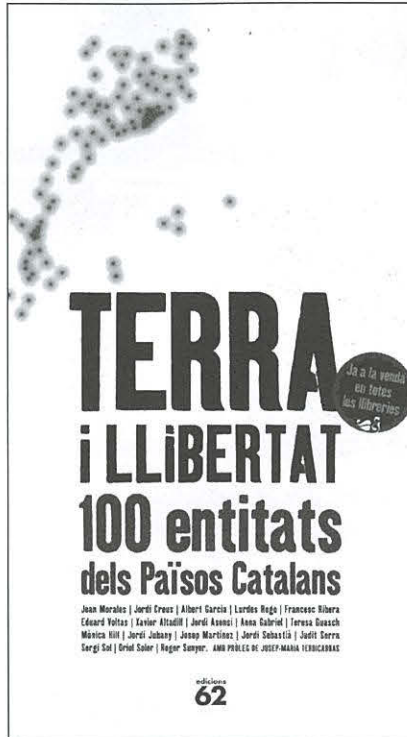
Acaba de sortir al carrer el llibre *Terra i Llibertat. 100 entitats dels Països Catalans* en el qual l'Agrupació Cultural surt reflectida.

El llibre està publicat en la col·lecció "Llibres a l'abast" d'Edicions 62.

La presentació es va fer el propassat 18 de maig a l'Espai Mallorca de Barcelona amb l'assistència d'unes dues-centes persones d'arreu de la nostra geografia.

L'Agrupació Cultural no hi va poder estar present però ben aviat es presentarà el llibre a Porreres.

"de llibres com aquest, n'hi ha pocs. Els llibres acostumen a donar informació o opinió. I aquest va molt més enllà. De fet, ens introdueix en el coneixement dels Països Catalans des d'una perspectiva insòlita: perquè no és un llibre polític, però és molt més que això; no és un llibre patriòtic sinó molt més. El llibre no fa discursos ni arengues, no planteja

qüestions teòriques ni discuteix arguments forasters. Es un llibre que presenta, que exposa, que desplega davant el lector una part petita de l'enorme riquesa associativa dels ciutadans dels Països Catalans. L'en-

cert dels autors del llibre rau en el fet que, a través d'aquesta mostra d'associacions que ens brinden, deixen entreveure clarament l'enorme vitalitat, la voluntat transformadora de les dones i homes d'aquest país. I, en llegir el llibre, s'entrevina també que, malgrat totes les dificultats, aquests homes i aquestes dones estan disposats a caminar endavant. Aquesta és la força última del llibre. I ben segur que també és el missatge més polític."

(Del pròleg de Josep-Maria Terricabras)

Redactat, dissenyat i compaginat amb criteris professionals, el llibre té una edició acurada i moderna. S'ha posat a la venda en les llibreries .

L'estructura interna explica en profunditat l'experiència de cada entitat, entre elles l'Agrupació Cultural, i alhora es fa una idea global de la realitat associativa del país.

Foto VIDAL

Porreres

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATEJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuïri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

PORRERENCS I PORRERENQUES PREMIATS PEL SEU NIVELL DE CONEIXEMENT DE LA LLENGUA CATALANA

Catalina Cerdà - Joan Matas - Sandra de las Heras

La Conselleria d'Educació i Cultura va organitzar unes proves per saber quin nivell de coneixement de la Llengua Catalana tenen els alumnes dels instituts de les illes Balears. Aquestes proves es varen aplicar a deu instituts de Palma, deu de la resta de Mallorca, dos de Menorca i dos més d'Eivissa. En total, uns 800 alumnes de 4t d'ESO.

A l'institut de Felanitx fou la classe de 4t D la que realitzà aquestes proves. Els resultats varen ser espectaculars: Bernat Mas (Porreres), Antònia Soler (Porreres), Laura Areán (Cas Concos), Marta Noris (Porreres), Aina Sorell (Porreres), Eva M. Bennàssar (Cas Concos), Coral Cuatrecasas (Felanitx), Germán M. Vidal (Felanitx), M. Fran-

cesca Adrover (Felanitx) i Maria del Salvador Mas (Porreres), aconseguiren col·locar-se entre els cinquanta millors i els tres darrers anomenats se situaren entre els deu primers premiats.

Els premis que atorgà la Conselleria foren un CD de rock català per a cada un dels cinquanta primers i un reconeixedor de veu per a l'ordinador per als alumnes que ocuparen els deu primers llocs.

Estam contents de la bona representació que ha tengut l'institut de Felanitx i, sobretot, del bon nivell que han demostrat els porrerenques i porrerenques.

La nostra més sincera enhorabona a tots els premiats.

**Llorenç
Cerdà
Mora**

Carrer Major, 75 - 2.º A
Tel./ Fax 64 79 11
**07260 PORRERES
MALLORCA**

Venda de Bolets

ASSESSORIA LABORAL
I SEGURETAT SOCIAL

**JAUME
VIDAL
BAUÇA**

GRADUAT SOCIAL, COL. Núm, 298

Assessorament a l'empresari,
treballador i pensionista

Avgda. Bisbe Campins, 3
Tel. 971 16 80 38
- PORRERES -

- FE D'ERRADES -

En el número 76 d'aquesta revista, a la pàgina 16 corresponent a l'entrevista a Joan Melià, on s'esmenten els autors, Joan Ballester, Nicolau Barceló i Joan Melià, ha de dir Joan Ballester, Nicolau Barceló i Joan Matas.

PRESENTACIÓ DE LA GUIA DE PORRERES

Dia 22 de juny va tenir lloc a la sala de plens de l'Ajuntament la presentació de la Guia de Porreres, dins la col·lecció de guies dels pobles de Mallorca que edita el Grup Serra.

Hi foren presents Maria Antònia Munar, presidenta del Consell de

Mallorca, Joan Sastre, batle de Porreres, Carme Serra, editora i responsable de la col·lecció i alguns dels autors i autores de la recerca i redacció de la Guia, Marta Nicolau Sastre i Josep Palerm, regidors, regidores i molt de públic.

Cal destacar la qualitat de les fotografies.

MEDI AMBIENT

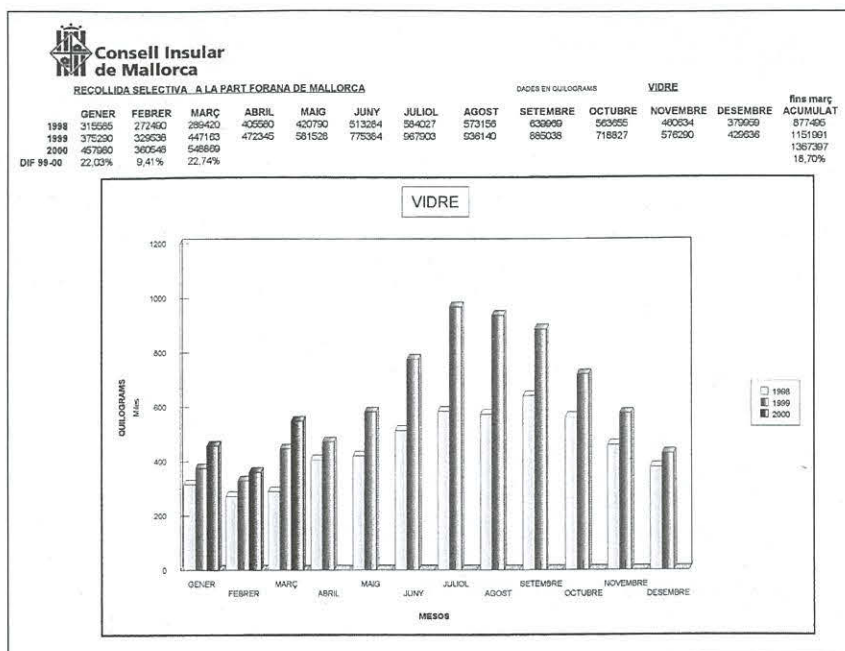
“COL·LABORA AMB LA RECOLLIDA SELECTIVA EN EL TEU MUNICIPI”

El passat 18 de febrer, es va aprovar el Pla Director Sectorial per a la Gestió dels residus Urbans de Mallorca.

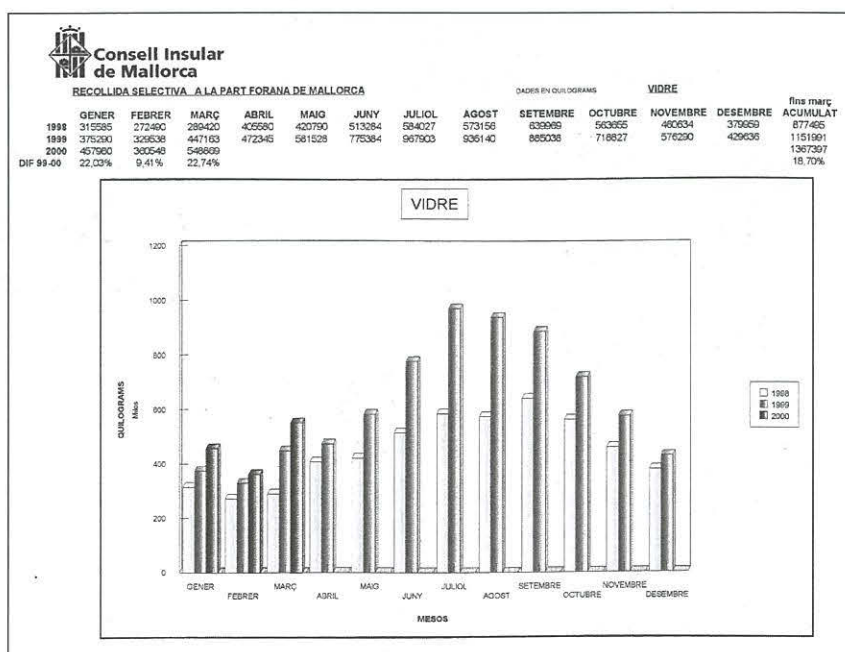
Medi ambient i Natura del Consell de Mallorca ens ha fet arribar les següents gràfiques on es pot veure la recollida selectiva de vidre i paper, en quilograms, del nostre poble des de l'any 1998 fins ara.

CONSELLS AMBIENTALS

- No tiris els olis pel clavegueram. Du'ls al Parc Verd.
- Hi ha recollida als restaurants, demana informació. Aquests olis recuperats són reutilitzats en l'elaboració de sabó i pinsos per animals.
- Fomenta els productes amb envasos retornables o reciclables.
- No tiris dins els contenidors de vidre: taps, miralls, bombetes i fluorescentes, peces de ceràmica.
- Si tens molt de vidre emmagatzemat, NO EL TIRIS!. Telefona a la *Fundació Deixalles* i vendran a cercar-lo (971 582710)

Aquí teniu les gràfiques corresponents a la recollida selectiva de vidre a Porreres i a la Part Forana per tal de que puguem avaluar l'esforç que feim els porrerencs i porrerencques pel benestar de tothom.

CARTA EUROPEA DELS DRETS DELS VIANANTS

A continuació reproduïm els cinc primers punts que formen part de la *Carta Europea dels Drets dels Vianants* ja que consideram interessant que tota persona que va a peu pel nostre poble conegui quin són els seus drets.

1.- Els vianants tenen dret a viure en un ambient sa i gaudir lliurement de l'espai públic en les condicions de seguretat adequades per a la seva salut física i psicològica.

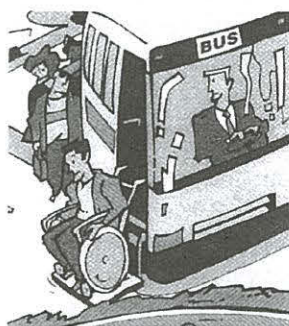

2.- Els vianants tenen dret a viure en centres urbans o rurals organitzats a

escala humana i no de l'automòbil, i a disposar d'infraestructures a les quals es pugui accedir fàcilment a peu o en bicicleta.

3.- Els infant, la gent gran i les persones discapacitades tenen dret que la ciutat constitueixi un lloc de socialització i no d'empitjorament de la seva situació de feblesa.

4.- Les persones discapacitades tenen dret que es prenguin mesures especí-

fiques que els permetin tota la mobilitat possible, com ara la supressió de les barreres arquitectòniques i el condicionament dels mitjans públics de transport.

5.- Els vianants tenen dret a la reserva de zones urbanes tan àmplies com sigui possible que no siguin meres illes per a vianants, sinó que s'inseixin de manera coherent en l'organització general de la ciutat.

En els propers números vos donarem a conèixer els altres punts de la carta.

BAR
Ca'n guillem
 Tel. 971 64 74 95 PORRERES

BAR - RESTAURANT
D'Hereveta
MENJAR A LA CARTA
 de 13.00 h. a 15.30 h. i de 20.00 h. a 23.30 h.
 ENTREPANS / PA AMB OLI / HAMBURGUESSES
 GELATS / BATUTS / SUC DE TARONJA NATURAL
 Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres - Tel. 971 168 464

UN "PORRERENC" DESCONEGUT A PORRERES

Joan Barceló i Bauçà

"Durant un matí se despatxen més de 40 "porrerencs".

Un panet de trempó

L'origen del "porrerenc", té diverses interpretacions. Una d'elles el vincula al xofer de la camiona de Porreres. Sembla que va demanar per berenar a n'Eulària, la madona de Ca'n Maganet, porrerenca com ell i l'única cosa que hi havia era trempó del dia abans. Degué agradar-li tant que a partir de llavors sempre en sol·licità.

Per a Guillem Martí, l'actual propietari des de fa 10 anys de Ca'n Maganet, la història és molt més senzilla: "a partir d'aquesta tradició de la madona porrerenca un client i amic, en Santi Perelló, em va suggerir inventar un pa amb oli amb "picadillo" de ceba i cuixot York a la planxa. Va resultar boníssim".

En Guillem va néixer a Inca, de mare de Sant Joan i pare de Mancor. Havia fet 14 anys de dependent a Ca'n Julià, la drogueria que es troba situada ben davant, i coneixia bé el cafè. "Després de casat varem començar a dur el bar dos matrimonis i hem acabat tots barallats".

L'autèntic "porrerenc"

Ell mateix ens explica els secrets de l'entrepà: "Abans es feia amb llonguets o amb pa. Jo vaig introduir el panet

A Palma, prop del carrer des Sindicat, devora l'antiga Porta de Sant Antoni s'hi troba Ca'n Maganet. És un cafè antic que a l'any 1910 ja existia dins una barriada molt popular que n'ha vistes de tot color.

La del "Porrerenc" és una història curiosa.

Es tracte d'un entrepà conegut amb aquest nom. Un senzill panet mengívol, que ha esdevengut en una peça fona-

mental i actualitzada d'aquesta antiga fonda, parada de carreters i taula de berenars de dia de mercat, com ho era no fa massa anys el dissabte a Ciutat.

Can' Maganet és un establiment molt ciutadà, situat a un cantó pel qual hi passa una gentada tot el dia. Altre temps va ser un dels millors restaurants de Ciutat. Moltíssimes personalitats el freqüentaven i eren prou coneguts els seus "bullits". Però tot allò va canviar. Ha passat de servir dinars als berenars dels matins.

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

artèsà cuit al forn de llenya, molt més gustós. Són del Forn de sa Llongeta, que està devora Ca'n Roca. A Ciutat, de forn de llenya, només en queda aquest i un altre al carrer dels Socors".

"Propaganda del "porrerenc" -continua explicant- no n'he feta molta, però tu vens, no l'has provat mai, t'agrada i funciona". Durant un matí se'n despatxen més de 40. "La gent el demana molt, és el que més venem", assegura.

La recepta inclou tomàtiga, tallada molt petita, ceba tendra, també tallada molt petita, tomàtiga fregada, un poquet de prebe o una altra verdura i pernil dolç. Aquest és l'autèntic "porrerenc" però també combina amb camaiot o formatge.

Al nostre poble, curiosament, a l'hora de menjar no se sap que és un "porrerenc". Segons diu en Guillem Martí "tenc clients que han anat a Porreres un diumenge i l'han demanat i ningú en sabia res d'aquesta història".

El porrerenc passarà algun dia als manuals de la gastronomia que, ara per ara, encara no l'han recollit, perquè els gastrònoms obliden amb molta freqüència les coses petites de la nostra cuina, les quals en ocasions són tan importants, o més, que els grans plats.

La recepta: panet cuit al forn de llenya, ceba tendre, tomàtiga, prebe (tot tallat molt petit), tomàtiga fregada, oli, sal i cuixot dolç a la planxa.

Porrerenc

Es bar de Ca'n Maganet un dia es va fer famós pel seu sistema enginyós de preparar els panets, fossin barretes, llonguets, o simples llesques de pa. Es sistema el va inventar n'Eulàlia, garrida dona, que era des bar sa madona

-Ca'n Maganet és un dels cafès més populars de la Porta de Sant Antoni.

(porrerenc per més senyes), casada amb una espadenya d'home, com era en Xesc, un felanitxer molt fresc que no anava molt de feina. Es dia que el vaig tastar, (an es panet em referesc) no en vaig tocar ni voreres de tant que me va agradar, i essent que era de Porreres sa dona que el preparà, així el vaig batejar: "Porrerenc", i ara que es bar el té en Guillem, un subjecte, sigui dit amb tot respecte, entre únic i singular, aconseguí donar-li fama, i així venen ara aquí, de tots els racons de Palma per provar es "Porrerenc", i tots solen repetir i no una sola vegada. No vos contaré es secret de com està preparat, si encara no ho heu tastat veniu a Ca'n Maganet i traureu es moix des sac, no vos arrepenireu, això està assegurat.

Això es va escriure aquí, davant cafè, puro i copa, aquell any que sa Recopa va xerrar en mallorquí.

Santiago Perelló - Palma 1999

PLUVIOMETRIA

Julia Barceló Aulí

MAIG

Dia 08.....	1 litres/m2
Dia 21.....	1'5
Dia 25.....	21'3
Dia 26.....	5'8
Total	29'6 litres m2

JUNY

Dia 05.....	1'2 litres/m2
Dia 09.....	0'6
Dia 10.....	2'6
Dia 11.....	3'5
Dia 12.....	0'4
Dia 13.....	4'6
Dia 15.....	3'1
Total	16 litres/m2

CAMPS DE VOLUNTARIAT AMBIENTAL

El GOB, en col·laboració amb el CIM, organitza aquest estiu, els mesos de juliol i setembre, dos camps de voluntariat ambiental a La Trapa i Sa Dragonera, adreçats a joves de 16 a 28 anys.

En aquests camps ambientals, els joves que s'inscriuin tindran la possibilitat de contribuir a la recuperació forestal de La Trapa i també de participar en la conservació del Parc de Sa Dragonera.

1er torn: del 22 al 30 de juliol

2n torn: del 9 al 17 de setembre

Edats: de 18 a 26 anys.

Inscripcions: GOB, C/ Verí 1er 3^a 07001 Palma.

Tel. 971728037

Sa Roqueta
MUSIC BAR

Tel. 971 16 83 10
Avgda. Bisbe Campins, 13 PORRERES

CAMPS DE VOLUNTARIAT
ambiental

estiu de 2000

LA TRAPA I SA DRAGONERA 1ER TORN: DEL 22 AL 30 DE JULIOL
2N TORN: DEL 9 AL 17 DE SETEMBRE
EDATS: DE 18 A 26 ANYS

INSCRIPCIONS: GOB, C/ VERÍ 1ER 3^a 07001 PALMA, TEL. 971 728 037, FAX: 971 711 175, CORREU ELECTRÒNIC: gob@ococ.es

Consell de Mallorca Cultura i Joventut I.C.C. Consell de Mallorca Medi Ambient i Natura

NOTA DE LA REDACCIÓ

Si teniu fotografies antigues i voleu que surtin en aquesta revista a la contraportada feu-nos-les arribar a qualsevol membre del consell de redacció de *Llum d'Oli* o a la bústia de l'*Agrupació Cultural*. Carrer Almoina número 67.

Es demana que hi adjunteu una relació de les persones que hi surten i un text explicatiu de la situació.

Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell

E C O N O M I S T E S

Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A · Tel. i Fax 971 16 81 56 · PORRERES

SABEU QUE ...

...el camí de Son Jordi i també el de Son Valls estan plens de clots? Gairebé són intransitables.

...està molt bé descentralitzar els actes i repartir-los per diferents indrets de la Vila ? No tot s'ha de fer a la plaça !

...s'ha d'agrair que l'Ajuntament organitzi activitats a la fresca durant les vetllades d'estiu ?

... res s'ha fet perquè els porrerencs i forans puguin tornar a passar pel camí que discorre per davant les cases de Son Servera ? Convé recordar que és un camí públic i per tant tothom hi té dret de pas.

...va fer GESA a principis d'estiu ? Oi, dia darrera dia durant una setmana.

...a la processó del Corpus eren quatre rates? Molts ja divergeixen sobre la seva continuïtat.

...l'església parroquial de Porreres mereix ésser declarada BIC (Bé d'Interès Cultural) ?. Qui ha de prendre la iniciativa?

...malgrat la reforma circulatòria encara queden cantons on resulta molt difícil passar, sobretot perquè aparquen ran del cantó ? Exemples: carrer Major/carrer del Rei Jaume I; carrer des Garrover/carrer de Sa Galla...i molts altres !

...és ben hora de col·locar un reixa per protegir el fust de la creu del Molí d'en Coves ? Així les bicicletes que s'hi recolzen no farien malbé a aquest element del nostre patrimoni cultural .

...la gent que va a comprar amb motocicleta o en cotxe al "Super" de la carretera de Palma està exposada a ser envestida pels vehicles que van en direcció a Montuïri ?

Val més prevenir que curar.

...segons un estudi de la revista de caire econòmic "cinco dias" , Balears va ser la comunitat espanyola que va rebre menys doblers destinats a despeses sanitàries l'any 1999? Madrid, Madrid, Madrid....

TÓMBOLA PARROQUIAL

A partir del dia 9 d'agost i fins dia 16 hi haurà oberta una tómbola a Ca'n Ros del carrer del Call, a benefici de les obres parroquials.

Vos convidam a participar-hi amb els bitllets que

podreu comprar allà mateix.

Des d'ara agraïm la vostra aportació.

Moltíssimes gràcies !

El Consell Parroquial

Can Miraprim i Sa Colònia.

UN DIUMENGE DEMATÍ...

REDELL! ARRIBARAN
A CONSTRUIR DINS
LA MAR!

MARÍA, TE'N RECORDS
QUAN ANÀVEM A
BALLAR A CAN
BANYAT?

JUST,
JUST!

I AQUESTA TUDADA
D'AIGO? AMB SA FALTA QUE
MOS FA AN ES PAGESOS.

HALA! TOTS AN
ES SOL COM A
DRAGONS

S'AIGO PES CARRER,
UN BOOM DE CONSTRUCCIÓ
FEMS A CADA RACÓ...
I ES TURISTES AN ES SOL
SENSE GASTAR CAP DOBLER!

Ull

LES FESTES POPULARS

Antoni Pubil

El juliol i l'agost són els mesos de les festes populars o patronals a Mallorca, idonis perquè el temps acompanya i les vacances també.

*I l'encén Santa Margalida
Dia vint de juliol
fa festa Na Margalida,
ramell de murta florida,
bermosa cara de sol.*

Comença la festa amb un sol que flameja, la terra eixuta i les garbes al camp. Festa que continuarà sol post i hom podrà contemplar els llampecs dels coets i les rodelles emmarcats dins una estrellada nit d'estiu. Aquest dia, a Felanitx, els Cavallets desfilen pels carrers del poble acompanyats de xeremiers.

I dia 25 de juliol, que és Sant Jaume, ballen a Algaida els Cossiers. Sol i dansa encenen els cors dels algaidins i reviu els colors de les cintes, dels mocadors i de les flors dels capells, tot mesclat amb el so dels cascavells i l'olor d'alfabeguera. Un delit per a qualsevol sentit.

*Jo ja fris d'haver arribat
a Sant Jaume, que fan festa,
i a tu, al.lota honesta,
poder-te pagar es gelat.*

Tres dies després, a Valldemossa, és l'hora de la tradicional Cavalcada de la Beateta. Una nina de sis anys, elegida per sorteig entre totes les nines d'aquesta edat del poble, serà la Beateta i l'admiració dels assistents quan

asseguda en un carro, tot engalanat de flors, passi en processó.

*Déu en el cel té un jardí
amb una roseta fina;
per això la va escollir
santa i valldemossina.*

Dia 2 d'agost, Mare de Déu dels Àngels, festa a Pollença. Alborada i ball dels Cossiers al dematí i lluita de Moros i Cristians a l'horabaixa, per commemorar la victòria dels pollencins quan foren atacats la nit del 2 d'agost de 1578 per pirates turcs. Aquest ha esdevingut l'acte central de la festa, ressortit per la calor i la blancor de les camises de dormir dels cristians.

Dia 16, Sant Roc, festa a Porreres, a més d'Alaró, Cala Rajada, S'Alqueria Blanca i Son Roca. La nostra vila viu cada any uns actes festosos i col·lectius en honor del seu sant protector contra la pesta.

*Sant Roc quan vàreu anar
a aquell pobre hospital,
tots els qui tengueren mal
curaren de vostra mà.*

I acabarem per Sant Bartomeu, dia 24 d'agost, patró dels carnissers. Entre d'altres pobles és patró de Montuïri i aquests dies de festa el dimoni i els Cossiers, orgull d'aquesta vila, sortiran al carrer a ballar les seves vistoses danses.

Sens dubte, les festes populars són les més desitjades i esperades, les que ens fan gaudir més plenament, les que sentim en el més profund del nostre ser, les que més ens emocionen i les que més enyoram. Són les nostres festes, plenes d'alegria, color i música. És la nostra història.

Per a més informació:

Les festes a les Illes.

Maria del Mar Janer Mulet
Tomàs Martínez Miró. 1998.

E N T R E

BERNAT BAU

Regidor de festes, medi ambient, ec

Toni Gornals Pubil
Joana Mora Cerdà

Bernat Bauçà Garau va néixer a Porreres l'any 1962. Cursà estudis de Ciències empresarials a la facultat de Palma. El 1981 fundà el Grup d'Esplai i en fou president fins el 1990. Del 1981 al 1987 formà part del Consell parroquial a les comissions de joventut i d'economia. El 1984 fou membre fundador del Club de Bàsquet, del qual n'ha estat jugador, entrenador i president fins ara. No és la primera vegada que forma part del consistori porrerenc ja que va ser regidor del 1987 al 1991. A més de la seva feina diària encara li resta temps per dedicar-se a escriure i fer alguns articles per a la premsa. Ha estat corresponsal del diari Última Hora i *Balears*. Des del 1992 ha format part del consell de

redacció d'aquesta revista. Ha estat membre de la Junta Directiva de l'Aggrupació Cultural del 1992 al 1995 com a secretari i actualment com a vicepresident, des de 1998. L'any passat va publicar un llibre sobre l'evolució cultural i social de Porreres *Noves fites polítiques i culturals 1970-1995*.

Políticament milita al partit d'Unió Mallorquina. Actualment és regidor i forma part de l'equip de govern UMP-SM i té cura de les regidories d'Agricultura, Medi Ambient, Festes, Economia-Hisenda i Comerç-Indústria.

1.- Quins varen ser el motius que et varen dur a formar part de la llista de la candidatura d'Unió Mallorquina?

En primer lloc, perquè fa molts d'anys que milit a Unió Mallorquina i, en

segon lloc, feia molt de temps que governaven els mateixos i no estava a gust. Vaig veure la possibilitat de formar un nou equip de govern amb noves idees i que entràs aire fresc a la Sala.

2.- Com trobares les regidories que ara dirigeixes ?

La regidoria d'Agricultura no existia, és de nova creació. Consideram que a un poble com Porreres, dedicat a l'agricultura, era molt necessària la formació d'una regidoria únicament per vetllar i tenir cura de la problemàtica del camp. Possiblement si abans hagués funcionat no hagués passat el que ha passat amb els albercocs.

La de Medi Ambient també és de nova creació i és molt necessària si tenim en compte que Porreres és un dels pobles que menys recicla. Mitjançant aquesta regidoria es podrà demanar, per exemple, una subvenció per dotar de plaques solars el nou Pavelló esportiu. Està previst editar un tríptic informatiu per conscienciar la gent sobre la necessitat de reciclar.

A les d'Economia - Hisenda i Comerç - Indústria ja s'havien fet passes respecte a aquestes àrees, però considerarem que no estaven integrats tots els sectors. Una de les meves feines és assessorar totes les empreses per aconseguir el màxim possible de subvencions.

Quant al polígon, puc dir que el projecte està avançat i que s'ubicarà a la zona del cementeri. Per altra banda,

V I S T A

U Ç À I G A R A U

onomia i hisenda, comerç i indústria

la Conselleria de Turisme ha aprovat la creació d'un Punt d'Informació Turística i lloc de venda de productes porrenens a l'Escorxador.

I quant al comerç, ja es va fer una campanya per Nadal Compra a la Vila que va donar bons resultats. Es prepara una nova campanya que consistirà en repartir una senalleta a tothom que vagi a comprar als comerços de la vila.

L'apartat de Festes consider que ha evolucionat molt els darrers 25 anys. Nosaltres trobàvem, però, que eren unes festes a toc de talonari i el que volem són unes festes populars i participatives. El protagonisme ha de ser de les entitats i de particulars. L'any passat ja hi va haver novetats i la gent va respondre molt bé. Al menys així ho han exposat a les enquestes que s'han fet a les diferents entitats.

Puc avançar, també, algunes novetats que es duran a terme enguany a les festes de Sant Roc:

Hi haurà un Correfoc per diferents carrers de la vila, un Caraoke, un futbolí humà, bàsquet per a nins i nines 3x3, els professors i les professores de ball del Consell de Mallorca animaran la berbena d'enmig de Plaça... A més, es conservarà la tractorada, el volei, la gimcana, però sobretot, la nostra idea és fomentar la participació i des-

centralitzar els actes que es fan a la Plaça.

3.- Per què el canvi de la Berbena de Plaça ?

En primer lloc per evitar la ruptura de l'actuació dels grups musicals quan es fan els focs. I en segon lloc la Plaça, després dels focs, quedava buida de gent. De totes maneres es cobreix amb altres actuacions i actes. Després dels focs actuarà el grup d'havaneres Els Arpellots i Horris Kamoi.

4.- Quins altres aspectes destacades de la teva tasca, que no és poca, a l'Ajuntament ?

Voldria remarcar que cada regidoria compta amb un grup de persones formant comissions perquè aportin idees i suggeriments. Aquestes comissions estan formades per gent de distinta edat, sexe, entitats... i es reuneixen quan hi ha temes importants per tractar.

Amb en Bernat podríem parlar i parlar i

no acabaríem mai l'entrevista.

Si havíem de definir en Bernat diríem que és un dinamitzador cultural, un agitador de masses, inquiet i constant amb les tasques que es compromet a dur a terme. En el món de la política ens ho demostra amb la responsabilitat que té en estar al davant de les diferents regidories que encapçala.

Només el transcórrer del temps, però, ens mostrarà si tots els projectes que ha posat o pensa posar en marxa arribaran a bon port i si en Bernat mantindrà la mateixa il·lusió fins al final de la legislatura. Hem d'esperar i desitjar que, com molt bé diu el refrany, no sigui una envestida de cavall i arribada d'ase.

Què et suggereixen aquestes paraules?

- 1.- Bàsquet.- moltes alegries.
- 2.- Església.- un món interessant.
- 3.- El nº69.- és el meu!
- 4.- Ca.- a sa meva dona li agraden molt!
- 5.- Camions.- feina.
- 6.- Esplai.- molts d'amics.
- 7.- Ajuntament.- molt de compromís.
- 8.- Agrupació Cultural.- un símbol del poble.
- 9.- Minifalda.- no m'agrada.
- 10.- Toros.- pobres animals!
- 11.- Franquisme : encara té continuïtat.
- 12.- Mª Antònia Munar.- intel·ligent i decidida.
- 13.- Espanya.- un nacionalisme prepotent.

“LA EJECUTORIA REVOLUCIÓN DE PORRERAS” (II Part)

Tomeu Garí

De l'aportació de Ramon Rosselló cal destacar la redacció de la sentència sobre la causa de la "Ejecutoria Revolución de Porreras", feta pel Jutge de 1ª Instància de Manacor i signada per l'Audiència de Ciutat de Mallorca.

El document, a més de les dades judicials, ens aporta una altra informació molt important sobre els encausats: noms, malnoms, ofici, estat civil i edat. A partir d'aquestes dades podem extreure la següent informació:

- Pels avalots revolucionaris de la Vila de Porreres foren encausades 56 persones, 55 homes i 1 dona. Es tractava de Miquela Sitjar Barceló "Rossa", casada i de 52 anys, que fou absolta de la causa.

- Tots els acusats eren porrerencs, a excepció de quatre: Bartomeu Taverner Bover "Treullet", que era de Felanitx, Sebastià Mulet Servera de Lluçmajor, Antoni Adrover Binimelis "Boteta", també de Felanitx però que residia a Campos, i Joan Garí de Lluçmajor.

- A més, entre els encausats, hi havia un menor. Era Julià Oliver Gual, bover i tenia 12 anys. Fou absolt perquè "es considerava que va obrar sense discerniment, encara que resulti provat haver pres part en el delicte d'incendi de les portes de la casa de Joan Barceló".

- El grup de veïns que assaltà la

Destrucció del monument a la Reina Isabel II el 1r d'octubre de 1868 (actual plaça de la Reina de Palma)

casa consistorial provenia de les classes més baixes de la societat porrerenca, ja que entre ells es trobaven: 31 jornalers, 7 llauradors, 2 picapedrers, 2 moliners, 2 bovers, 2 caminers, 1 carreter, 1 "criado de labranza", 1 sabater, 1 fuster, 1 pastor, 1 arpeller i 1 ferrer, a més de 2 sense ofici i un veí que morí durant el procediment: Antoni Juan Amengual "Orguer".

La sentència, en resum, ens parla de les següents condemnes:

- Es condemnà pel delicte del robatori a la casa de Joan Barceló "Apote-

cari" a penes de presó entre 10 i 5 anys, inhabilitació absoluta per càrrecs públics i a pagar una forta indemnització a 23 persones. Foren absoltes d'aquesta pena 23 persones. Entre elles hi ha una menció a Jaume Cerdà Bauçà "Tibeu", que el procediment no li serveixi de nota en la seva conducta.

- Pel delicte de l'incendi de l'arxiu municipal i efectes de la casa consistorial es condemnà a 5 anys de presidi, suspensió de càrrecs i dret polític durant la condemna i a pagar una multa de 16.000 escuts per l'arxiu i 480 pels mobles cremats a les següents persones: els germans Miquel i Benet Mora Mora "de Son Mainou", Josep Sitjar Tomás i Bartomeu Ballester Barceló "Guitarró". Foren absoltes de la condemna 9 persones i a qualsevol altra que hagués pogut tenir participació en el delicte.

- A l'apartat final de la resolució del judici es fa constar que els acusats foren indultats pel decret del 10 de novembre de 1868 i es mana que siguin posats en llibertat. Aquesta situació no durarà gaire, ja que alguns mesos després els acusats foren novament condemnats i exclosos de qualsevol indult. Finalment els 27 acusats dels aldarulls revolucionaris de la Vila de Porreres foren empresonats en dos penals, en el de Ciutat de Mallorca i en el d'Alacant.

Malgrat tots els conflictes, la situació

política i social no canvià amb el pas dels anys. El Sexenni Revolucionari (setembre de 1868- desembre de 1874) donà pas a la restauració borbònica del rei Alfons XII i fou un període polític que intentà arribar a un compromís entre els representants de l'Espanya tradicional –conservadurisme, aristocràcia i església- i els promotors d'un nou estat "democràtic", però mantenint, en qualsevol cas, l'hegemonia política de la burgesia en front de l'antiga noblesa feudal.

A les Illes, ens trobam amb el retorn al poder de les velles oligarquies. Des d'un principi, doncs, es contemplava novament la corrupció del sistema polític, amb el suport d'una estructura social emergent, subrogada a l'engranatge del poder central, el caciquisme.

Els cacics es reclutaven entre els terratinents locals i el seu camp d'actuació era l'àmbit rural. Joc d'influències, favoritisme i caciquisme fou el sistema polític que es forjà durant el darrer quart del segle XIX, un aparell polític que s'avenia perfectament a les classes dirigents, que controlaven la població de molts de municipis mallorquins.

La situació política i econòmica no va

diferir molt de la d'anys anteriors. Les institucions de caire municipal seguiren controlades per persones que acaparaven en les seves mans la majoria de les terres del municipi, els terratinents; així doncs, aquest control seria essencial a l'hora de prendre determinades decisions que podien afavorir econòmicament el grup. A més, no només foren aquests membres del consistori, sinó també els majors contribuïents, als quals se'ls havia de convocar quan es tractaven temes importants com els d'hisenda i pressuposts extraordinaris.

Per tant no és d'estranyar el control polític que exercia aquest grup sobre la resta de la població de la vila, on la dependència per motius de treball i l'analfabetisme foren greus condicionants per a les classes més populars. A tot això podem afegir-li la situació econòmica dels grups populars agraris (jornalers, roters, petits propietaris, missatges...).

El darrer decenni del segle XIX es caracteritzà pel descens econòmic causat per la crisi agrària, molt lligada a l'aparició de la fil·loxera. Segons Maria Barceló, Rafel Ferrà i Bartomeu Servera (6) "cap a l'any 1878, la fil·loxera arribà a terres de l'Estat

Espanyol, dos anys després a Mallorca. Aquesta plaga comportà el conseqüent declivi a l'economia mallorquina ... A la zona de Felanitx-Porreres l'efecte demogràfic d'aquesta catàstrofe agrícola fou l'emigració de petits pagesos cap a altres municipis". A més, la crisi agrària local es veurà agreujada per l'absència d'altres activitats substitutives, de les agrícoles, a la nostra vila.

Una mostra del tipus de composició dels Ajuntaments de Porreres a partir de la revolució de la "Gloriosa", que destronà a Isabel II, ens fa observar la presència destacada de grups de terratinents locals, mostra de la situació de control que exercien aquestes classes socials. Aquest fet no canviarà fins ben entrat el segle XX. Foren batles de la Vila de Porreres durant el Sexenni Revolucionari les següents persones: Francesc Mora (gener 1869-gener 1872), Sebastià Mora i Verdera (febrer 1872-juliol 1873) i Gabriel Ferrando (agost 1873-1874).

Altra bibliografia consultada:

(6) *Les possessions de Porreres*. Maria Barceló i Crespi, Rafel Ferrà i Martorell i Bartomeu Servera i Sitjar.

Porreres 1997.

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'imprensa. Havans gravats per a festes.
Llibres de text. Revistes. Articles de papereria. Juguets. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.

Tels. 971 64 70 24 - 971 64 70 78

LLIBRES. CURIOSITATS

Pel mes de desembre de 1999 veia la llum el llibre *La organització mèdica en Balears. Los presidentes. 1882-1999*, obra de Josep Tomàs Monserrat. Es tracta d'uns apunts històrics sobre el Col·legi de Metges de Balears. És interessant remarcar que el segon president del *Colegio Médico-Farmacéutico de Palma (1882-1898)*, antecedent de l'actual Col·legi, va ser un porrerenc. Efectivament, Antoni Gelabert i

Escarrer (Porreres 1802- Palma 1890) va presidir el Col·legi entre 1887 i 1888. És d'interès l'aproximació biogràfica que el Dr. Tomàs Monserrat en fa sobretot perquè dóna a conèixer un personatge rellevant a l'àmbit mèdic mallorquí del segle XIX.

- El llibre *Maestras y Libros (1850-1912)*. La primera Normal femenina de Balears, de Maria Luisa Canut i José Luis Amorós, publicat recentment per la UIB, és una investigació que tracta del marc general de l'educació a les Balears durant el segle XIX i part del XX, de la personalitat de la mare Cayetana Alberta Giménez i de la fundació del col·legi de La Puresa, dels orígens de l'escola Normal femenina, de les mestres de la Part Forana de Mallorca, etc. Pel que fa a Porreres s'esmenten 12 dones que cursaren estudis de magisteri a la Normal femenina de Palma en el període indicat cinc de les quals obtingueren la titulació de mestres elementals i les altres només cursaren alguns estudis. La relació de noms és la següent:

Margalida Barceló Pastor
Francisca Bou Sala
Catalina Garí Nicolau

Monserrada Juan Ballester
Monserrada Juan Garau
Antònia Julià Verger
Apol·lònia Lliteres Castell
Margalida Morlà Sastre
Antònia Morlà Truiol
Antònia Nicolau Estelrich
Maria Rosselló Beltran
Teresa Vicens Sastre

Aquests noms van acompanyats de les dates de naixement, final d'estudis, etc. Monserrada Juan Ballester fou l'única que logrà el títol de mestra superior, el 1877.

**PUB
RESQUILLS
ES TRUI
DE PORRERES**

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

**ESTANC
CA NA
JAUME**

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

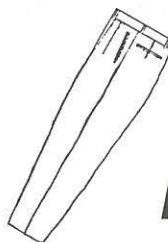
Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

CAFÈ NOU
Tapes i Berenars

C/. Pou Florit, 79 • Tel. 971 64 75 61
07260 PORRERES

**Confeccions i moda en
esport i ben vestir**

**Cas
Sastre
Micarillo**

Carrer de l'Almoina, 28 - Telèfon 971 64 73 09 - PORRERES

Petits detalls urbans

Maria Barceló i Crespi

Creu sobre la teulada de la casa situada en el cap de cantó carrer de l'Almoina-carrer de Sa Galla.

La tradició oral diu que allà era el punt més cèntric de la vila. És clar que avui ja no deu ser així, perquè la Vila ha crescut de diferent manera en distintes direccions.

Tomba en el Lloc Sagrat. Aquest indret correspon al fossar de l'església parroquial o antic cementiri. La gent més acomodada o els gremis eren enterrats en els vasos de les capelles a l'interior de l'església mentre que la gent més humil solia ser inhumada al fossar. Al llarg del segle XIX sorgiren els cementiris municipals, als afores dels nuclis urbans, per motius sanitaris.

LES MANS AL FOC (XII)

N'AURORA I ELS IMMORALS

Joan Sorell Adrover

En aquest capítol m'he proposat reflexionar sobre la realitat moral de l'home. Haureu pogut descobrir per vosaltres mateixos que la moral te a veure amb la vida mateixa de l'home, en quant a conjunt d'actes i hàbits a través dels quals anam configurant la nostra personalitat o caràcter moral. De la vida de l'home, de les seves accions i costums, entre les que hi figura la de donar mort a altres, se n'ocupen no poques ciències i també me'n voldria ocupar jo. Però sempre fent referència als fets que em va tocar veure a prop els anys de la guerra civil a Porreres.

Doncs bé. L'ètica o moral s'ocupa dels actes humans, però només la mesura en que són actes que l'home executa lliure i deliberadament, per la qual cosa no sé si us confondre si enfoc des del punt de vista de l'ètica i la moral l'assassinat de n'Aurora Picornell, i de tres dones més, al cementeri de Porreres el dia 5 de gener de 1937. Tanmateix, en aquest assumpte, que a simple vista pareix anecdòtic, però m'ha fet reflexionar.

Conta en Llorenç Capellà que: "...pot ser és mentida. La fantasia popular té una enorme facilitat per reproduir la Passió de Crist, però si apunt aquesta incidència, és perquè l'he poguda recollir de diferents llavis. El que sembla indiscutible és que n'Aurora fou assassinada a Porreres. Amb les roges des Moliner. L'endemà, dia dels reis, una dona de Porreres, sense gaire escrúpols, mostrava a una veïna un parell de pintades de colors. "Ahir degueren matar dones a la Creu". Havien mort dones. Un personatge tristíssim del feixisme ciutadà, hores més tard, entrava en un cafè des Molinar i demanava beguda, felíç. En un moment determinat, es treia uns sostenidors de la

butxaca. "Mirau, mirau —deia— són els sostenidors de n'Aurora".

No és que la meua professió em faci treure una lliçó de tot això, de fet, no és la meua intenció donar cap lliçó, només us vull oferir unes explicacions tretes de la mateixa realitat.

Vivim en societat, en una societat determinada. El nostre viure és conuiu social, és convivència. I en la societat ens trobam, juntes les institucions socials, un conjunt de normes morals, com ho estan ja presents amb anterioritat o independència de cada un de nosaltres. Aquestes normes morals, així socialitzades —això és, donades en un marc social, vigents a n'aquesta societat de la que us estic parlant, i jugant un paper prescriptiu i restrictiu per els membres de l'esmentada societat— exerceixen una forta pressió social sobre cada un de nosaltres. Aquest fet en que sens dubte tots hem reparat, constitueix la base d'una interpretació de la moral en clau sociològica.

Aquesta interpretació de la moral, denominada "socialisme moral" fou defensada fonamentalment pel sociòleg francès Durkheim. Segons ell, "el fet moral es redueix al fet social".

Com sa veu, l'origen i fonament de la moral, de la norma moral i de la obligació moral estan en la societat, no essent l'individu més que una simple cèl·lula en l'organisme de la societat, i això perquè com va escriure Karl Marx en la ideologia alemanya, "la consciència... és ja per endavant un producte social, i ho seguirà essent mentre hi hagi homes"; "la moral" ve a ser així una "emanació directa" d'aquesta estructura social.

Pot ser ara ha arribat el moment de fer referència a la estructura social de Porre-

res cap al 1936; un sistema caciquil que venia del temps de la Conquesta, degut a la existència de grans possessions que pertanyien a autèntics senyors feudals. Però en aquells temps històrics es veia reforçat per l'aparició d'un estament nou, la burgesia, formada pels administradors de finques i dedicada a activitats industrials i comercials, reforçada llavors per la disponibilitat del tren i el desenvolupament dels sequers d'albercocs.

En quant a l'Església, la seva activitat es deixava notar per tot arreu. Famoses havien estat les lluites perquè no es construís l'escola pública, la qual cosa va tenir el seu màxim exponent en les cròniques del pare Toribio Rosselló, clergue militar, que signava Onís a les planes de la revista "Porreres". En una d'aquelles perorates publicada el 10 de març de 1934, el pare Toribio s'oposava a l'escola única per homes i dones, quelcom us ajudarà a aclarir una cosa que encara no us he dit: per a mi, l'assassinat de n'Aurora Picornell té unes clares connotacions sexistes, un aspecte molt present en la societat porrerenca d'aquells dies, fomentat durant segles per l'Església Catòlica. Deia el capellà castrense: "el marxisme (socialisme, sindicalisme, comunisme) dut pel materialisme i la negació de tot ordre sobrenatural, inicià, fundà i propagà aquesta escola. Ella figura en tots els seus programes. No hi ha congrés on no es tracti aquest punt amb tota extensió. I els "leaders", aprofitant els "meetings", per aixecar-ne bandera". Però es qui de bon de veres aixecaren banderes foren ells. I els va ajudar un tal Arnaldo Bonacorsi, més conegut com el Comte Rossi, que ben aviat vàrem haver de rebre a Porreres.

Viatge a Castella / La Manxa

Del 22 al 25 de setembre de 2000

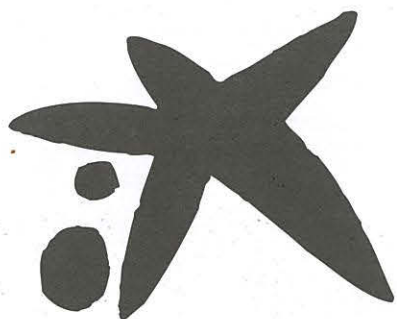
Ruta dels Castells, Molins, Tablas de Daimiel, Lagunas de Ruidera,...

March
Classic

Informació i inscripcions, a la seva Oficina de Banca March,
abans del 4 de setembre.

 BANCA MARCH

TREBALLAM PER MEREIXER LA VOSTRA CONFIANÇA

"la Caixa"

C/ Hospital, 5 - PORRERES

 VIAJES
PEGASO S.L.

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

**centre
d'anàlisis
biològiques
s.a.**

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

UN INSTITUT D'ESO, PETIT, I A PORRERES

Joan Sorell Juan

Per què defens un institut petit?

Idò perquè la meva experiència com a mestre a una escola petita (la de Montuiri) i la meva recent encetada experiència a l'institut de Sineu, un centre que acaba de començar i que ja té perspectives de créixer, m'ha fet veure que un centre escolar amb més pocs alumnes pot funcionar millor i pot oferir un aprenentatge més adequat per als joves i al·lotes de 12 a 16 anys.

Aquests són alguns dels motius:

- Si és més petit, serà un centre **més proper** a l'al·lot i a les seves famílies.
- Estarà **més arrelat** a l'entorn que l'envolta.
- Serà **més ca seva**, que un centre molt gran i allunyat; aspecte aquest de cada vegada més necessari en una societat en la qual l'entorn familiar està més diluït a causa del treball fora de casa del pare i la mare.
- Encara que hi hagi al·lots i al·lotes que es sabrien defensar a qualsevol

lloc, en aquesta edat el percentatge encara és molt reduït, i un centre més petit pot ser molt **més acollidor** i es pot fer **millor** el treball de **tutoria i seguiment** de l'alumnat.

- Hi haurà menys nombre de professors i professores que a un centre gran i, per tant, es potencia la **impliació del professorat i el treball en equip**.

De motius en trobaríem més, però la meva intenció és més que res reobrir un tema, *l'institut d'ESO a Porreres*, que darrerament pareixia que s'havia oblidat. Pens que els porrerenques i

porrerenques hem de seguir demanant als nostres polítics que facin feina per aconseguir-ho i oferir-los la nostra col·laboració. Encara que els anteriors consistoris hagin perdut oportunitats *històriques* per poder tenir un institut d'ESO, ens consta que la gent que actualment està al front de la Conselleria d'Educació, vol fer una política educativa a favor dels centres petits i arrelats a l'entorn.

Si sabem aprofitar aquest canvi d'orientació de la Conselleria, potser que ara sigui el moment per Porreres.

BAR CA SA VIUDA

Especialitats:

"Callos", frit i llengua

C/ d'en Veiet, 1 - Tel. 971 64 70 57 - PORRERES

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoina, 58 - PORRERES

SUPERMERCAT
CAN MURTO

Carnisseria, xarcuteria, peix congelat,
merceria, perfumeria

AMB SERVEI A DOMICILI

C/ Sa Galla, 94 - Tel. 971 64 70 53 - PORRERES

LA UNIÓ ESPORTIVA PORRERES TÉ NOVA JUNTA DIRECTIVA

Aquesta temporada es podrà competir amb equips de grans i juvenils

Encara que a les eleccions del passat 17 de juny no es presentà cap candidatura, la Unió Esportiva Porreres ja té un nou president i una nova junta directiva. Després de varies reunions de persones vinculades sempre al club porrerenc, es prengué l'acord mitjançant el qual l'empresari Antoni Palerm serà el president, Joan Obrador com a vicepresident, Joaquim Barceló com a secretari i Miquel Servera com a tresorer, entre d'altres. De moment i a diferència de l'any passat, ja s'ha aconseguit formar equips de grans i juvenils, cosa per altra banda molt important de cara a la continuïtat dels més petits que juguen a categories inferiors i que llavors es veuen obligats a anar a jugar a fora o simplement deixar-ho de fer.

En aquest número únicament us podem informar que l'entrenador de l'equip de grans que competirà a la

III Regional (s'ha de tenir en compte que una vegada més es parteix de zero) serà en Joan Rosselló, ajudat per en Jaume Martorell, tots dos vinculats sempre al club, bé com a jugadors o com a preparadors dels equips base, i que el preparador tècnic dels juvenils serà també una persona prou coneguda al futbol porrerenc. Es tracta de Biel Mesquida, que en anys anteriors també s'havia fet càrrec dels més petits. Si tenim en compte els problemes sorgits aquests darrers anys, la feina i la tasca que els espera, tant a la nova junta com als preparadors dels diferents equips, serà prou

feixuga i ben segur que necessitaran el suport de tots els pares i mares i dels porrerencs en general per a dur endavant un club històric com és la Unió Esportiva Porreres. Des d'aquí desitjam molta de sort als nous dirigents i que els objectius fixats es puguin complir amb èxit.

En el proper número vos donarem complida informació de tots els equips i els seus respectius preparadors de cara a la temporada 2000-2001.

TOT PER L'ESPORT

L'Almoïna, 19
PORRERES

Telèfon
971 16 82 76

Qualitat i moda en sabates

El que necessitis
per practicar el teu esport

ESPORT ESPLAI

Sala 7 - Porreres

Tel. 971 16 83 13

LEE. SOLIDO **DIESEL** **Levi's**
Genuïnes

MANS
Tlf. 971 16 84 56

L'Almoïna, 30 Porreres

Champion U.S.A. **KURT** **SKECHERS**
Kappa **adidas** **AVA** **CAT**

DOS PORRERENCS HAN FET LA VOLTA A MALLORCA EN PIRAGUA

Joana Maria Julià Mora - Joana Mora Cerdà

El passat mes de juny i concretament del dia 16 al 30 dos porrerençs i membres del Grup Excursionista de l'Agrupació Cultural (GEP) feren realitat la *curo-lla* que des de mesos enrere tenien entre mans: FER LA VOLTA A MALLORCA EN PIRAGUA.

Joan Sitjar Mora, 28 anys, excursionista i gran aficionat a l'esport. Fa cinc anys que té la piragua i ja té experiència en travesses, va anar des de Sa Colònia de Sant Jordi fins a Cabrera. La seva embarcació, monoplaça de fibra, de 5 metres de llargària és més lleugera que la del seu company.

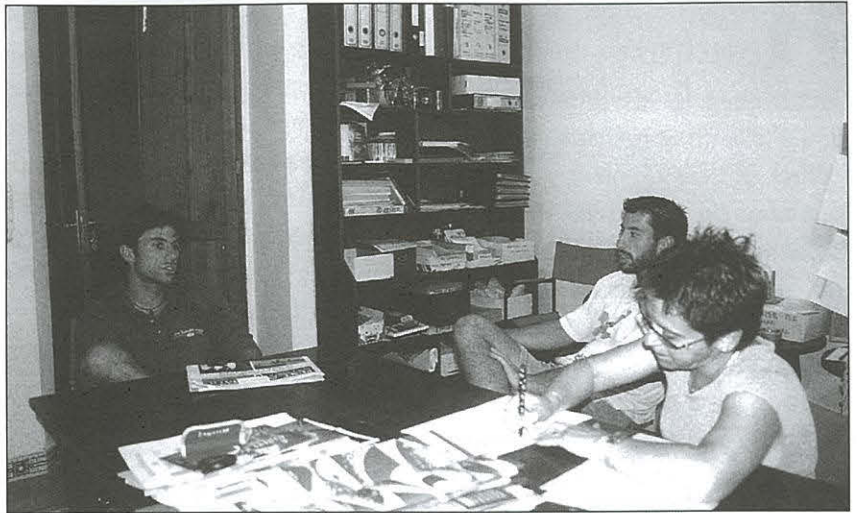
Federico Campos Mesquida, Fede, 25 anys excursionista i esportista. Fa un any que practica el piragüisme, normalment ho fa els cap de setmana de 2 a 3 hores. La seva piragua, una monoplaça de travessa, és de plàstic i fa 5 metres de llargària.

Al llarg de la conversa que mantindrem amb els dos protagonistes d'aquesta gesta se'ls notava la gran satisfacció que els ha causat fer aquesta excursió marítima i les ganes de tornar repetir una experiència semblant.

ITINERARI

1er dia.- Sortida des de Cala Galiota (Colònia de sant Jordi) direcció Cap Salines-Cala Llonga.

2on.- Cala Llonga- Cala Millor. Acamparen a Canyamel, on s'hi estaren quatre dies pel mal temps .

6è.- Sortida cap al Cap Ferrutx

7è.- Travessaren la Badia d'Alcúdia des de Cap Ferrutx fins a Cap Pinar

8è.- Cap Pinar- Badia de Pollença fins a Formentor . Es quedaren dos dies a Cala Murta.

10è.- Sortida des de Cala Murta fins a Cala Sant Vicenç.

11è.- Cala Sant Vicenç. Dinar a Cala Tuent. Dormir a Cala de Deià.

12è.- Cala de Deià . Dinar a Sant Elm. Dormir a Camp de Mar.

13è.- Camp de Mar- Cap de Cala Figuera- Badia de Palma- Cap de Regana.

14è.- Cap de Regana- Cap Blanc- Punta Plana. Dinar i dormir a Ses Covetes.

15è.- Sortida des de Ses Covetes arribada a Cala Galiota.

El temps real emprat per voltar l'Illa ha estat de 9 dies amb un promig de

8 hores diàries de remar. Només ens aturàvem per dinar, sopar i dormir això si hi havia bon temps a la mar. Vàrem haver d'aturar-nos dues vegades, concretament a Canyamel, que hi estarem quatre dies degut al mal temps i a Cala Murta dos dies.

Quan un té l'esperit d'excursionista no pot estar-se aturat i així ho han demostrat en *Joan i en Fede* ja que fins i tot quan no podien remar es dedicaren a fer excursions a peu per la zona on se trobaven. A l'aturada a Canyamel aprofitaren per a pujar a la *Talaia d'Artà* i a la *Serra d'Heretat*. I a la zona de Formentor feren el *camí vell de Formentor* fins a n'en *Fumat*.

La climatologia els va acompanyar al llarg de quasi tota la volta sobretot els dies en què recorregueren la zona Nord de Mallorca, la zona a la que tenien més respecte pel fet d'ésser la menys coneguda des de la mar però els que més les va impressionar.

...el que si podem assegurar és que travessar el canal de Sa Dragonera va ser criminal, hi ha moltes corrents d'aigua i per afegitò es va posar molt de vent. La veritat és que ho passàrem un poc malament.

La principal dificultat en que es trobaren va manca d'aigua potable ja que només trobaren aigua a la Font des Coll Baix i a la de Cala Tuent. Així i tot duen més 20 litres d'aigua.

Per la higiene personal feien servir

l'aigua de la mar i en quan a l'alimentació fou a base de pasta, fruits secs, galetes, infusions ...

...volem aprofitar per donar les gràcies públicament a tots els companys i companyes que des de terra ens donaren suport i ens vengueren a veure a la vorera de mar, en quatre ocasions, portant-nos queviures i sobretot companyia. A tots i a totes moltes gràcies!

Fer la volta a Mallorca en piragua no només ha suposat una proesa per aquests dos porrerencs sinó que ha estat una bona experiència. A més de remar i fer exercici físic han pogut contemplar la serra de Tramuntana, que tantes vegades han recorregut a peu, des d'una altre perspectiva. També han fet unes 280 diapositives dels diferents indrets de l'illa que ben aviat tendrem el gust de poder contemplar a les properes festes de Sant Roc.

El que més ens ha impressionat han estat els penya-segats d'uns 350 metres de la zona Nord, així com el color fosc i la remor de l'aigua. De la

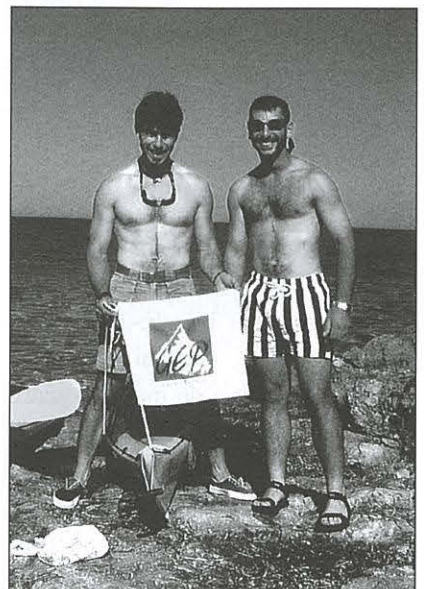
zona de Llevant, les coves, les caletes i les aigües cristal·lines. La part de Mallorca menys poc interessant i amb les aigües més brutes va ser des de Cala Figuera, Badia de Palma fins a Cala Blava.

Volem remarcar que la volta la varen realitzar sense cap tipus d'embarcació auxiliar. Per aquest motiu varen haver de carregar les seves embarcacions amb tot el material necessari (roba, queviures, eines, aigua ...). Estaven comunicats mitjançant un mòbil que només tenien obert de les 10h fins a les 10'30, ja que després tenien problemes per carregar-lo.

No ens podem despedir d'ells sense demanar-los quina impressió tenen d'aquesta experiència.

D'aquesta experiència en tenim molt bona impressió. La tornariem a fer. També tenim ganes de fer la volta a les altres Illes.

Volem agrair a Foto Vidal, a l'Agrupació Cultural i a l'Ajuntament de Porreres la seva col·laboració i suport.

DE MADRID A PORRERES AMB BICICLETA

Tomeu Barceló Taberner

El passat Nadal quan vaig venir a passar uns dies a Porreres, em va sorprendre favorablement la iniciativa de l'ajuntament de promoure l'ús de la bicicleta com a una alternativa de transport per anar d'una part a una altra del poble sense haver d'agafar sempre el cotxe, a través d'uns cartells amb la imatge d'en Joan Llaneres.

Una manera diferent de fer un viatge, és fer una ruta amb bicicleta d'un parell de dies de durada. Molta de gent pot ser que es preguntin: *és que es pot fer qualche viatge, anant d'un punt a un altre, sense coincidir amb cotxes i a més, sense trepitjar asfalt?* De fet se'n poden fer molts i ben interessants.

De tots és conegut per exemple el camí de Santiago, una ruta plena d'història i cultura, que entra des de França pels Pirineus, travessa Navarra, la Rioja i Castella, i arriba fins a l'antiga *fi del món*, el cap de Fisterra.

Hi ha més possibilitats?

Aquí a prop, a la península, hi ha moltíssims de paisatges naturals, amb antics camins, ruïnes de castells, antics monestirs i esglésies i restes arqueològiques. Que hi quedi tot això és el resultat de més de quatre mil anys de l'existència al nostre continent de qualche mena de civilització més o menys urbana o que ha fet intervencions sobre la natura; cosa que no passa a altres indrets del

món, com a Amèrica del Nord, per exemple. El que pot ser no sigui tan esperat és que encara quedin milers de quilòmetres d'antics camins en bon estat de conservació. Un exemple és l'ampla xarxa de *cañadas reales*, antics camins que unien els pasturatges del nord de la península, verds a l'estiu, amb els pasturatges del sud, plens de herba a l'hivern. Els pastors de *La Mesta* (una institució creada per Alfonso X *el sabio* a l'època medieval) els han empleat durant cents d'anys. Les *cañadas reales* són com a autèntiques autopistes verdes que travessen la península de nord a sud i encara avui en dia es conserven en gran part. Entre les més importants es poden anomenar *Via de la Plata*, *Cañada Real Leonesa Occidental*, *Leonesa Oriental*, *Segoviana*, *Riojana* i *les Soriana Oriental i Occidental*. Cada una d'elles té més de cinc-cents quilòmetres!

Unes altres vies són el senders de gran recorregut (GR's). Entre ells és ben coneguts el GR-7, que entra a Espanya per Andorra i envolta el mediterrani, mentre passa per l'interior de València, per Granada i arriba fins a Màlaga i Algesires. També el GR-10, que uneix València amb Lisboa i passa per la Serra de Guadarrama i de Gredos. Finalment anomenaré la senda transpirenaica, el GR-11.

Aquest estiu passat tenia ganes de fer un viatge d'aquest tipus, però també volia venir a passar les vacances a Mallorca, ja que per la meua feina durant al curs visc a Madrid. Així que vaig decidir venir de Madrid a Mallorca amb bicicleta. Planificar el recorregut no és tan complicat com pot parèixer: s'utilitzen mapes topogràfics i sempre hi ha una manera o una altra de trobar camins adequats. En aquest cas, a més, es podia aprofitar

el GR-10, ciclable des de Madrid fins a València. Llavors cap a Mallorca, evidentment, amb la bicicleta dins el vaixell!

Mentre pensava en això vaig sentir parlar del Cid, Rodrigo Díaz de Vivar (1043-1099), el cavaller castellà, ja que l'any 1999 feia exactament 900 anys de la seva mort a València. També havia sentit parlar de l'anomenada *Ruta del Cid*.

El Cid ha estat una figura èpica que va viure tota l'època de lluites entre reis moros i reis castellans, a vegades a favor d'un o altre bàndol. La seva vida s'ha tenyit de llegenda i les seves gestes estan descrites en un manuscrit, copiat per un tal Pere Abat l'any 1307, el *Cantar del Mío Cid*. El *Cantar* conté 3730 versos i està dividit en tres parts: el *Cantar del Destierro* que és una mena de viatge militar; el *Cantar de las Bodas* que descriu amb tot detall el viatge que va fer la seva esposa Gimena amb les seves filles Elvira i Sol des que surten de Burgos fins que arriben a València; i el *Cantar de Corpes* que descriu el viatge de les filles del Cid i del seus gendres amb altres cavallers.

Al final vàrem decidir fer la ruta del *Cantar de Bodas*. Érem devers setze persones i teníem un tot terreny de recolzament que duia els equipatges i estava avinent per si sorgia qualche dificultat. La intenció era fer un viatge fora de l'asfalt i seguir tant fidelment com es pogués el viatge d'aquests personatges històrics; lògicament els cavalls els substituïem per una bicicleta de muntanya. Vàrem cercar rastres i vestigis de camins vells, perduts o oblidats, passos naturals, camins de bestiar, calçades

romanes, pistes forestals i vies de tren abandonades. Per tot això va ser inestimable que vingués amb nosaltres el bon amic valencià Juan Antonio García Barrachina, una persona entusiasta que ha investigat i sap molt sobre el *Cantar* i aquesta ruta, de la qual n'ha publicat alguna guia.

Vàrem fer 10 etapes amb un total d'un poc més de 600 km. des de l'1 a l'11 d'agost de 1999 i vàrem travessar les províncies de Burgos, Sòria, Guadalajara, Terol, Castelló i València. Aquestes foren les etapes: Burgos-Salas de los Infantes (65 km), Salas de los

Infantes-Burgo de Osma (70 km), Burgo de Osma-Berlanga de Duero (52 km), Berlanga de Duero-Medinaceli (55 km), Medinaceli-Molina de Aragón (70 km), Molina de Aragón-Orihuela del Tremedal (53 km), Orihuela del Tremedal-Albarracín (52 km), Albarracín-Teruel (44 km), Teruel-Mas de Noguera (62 km), Mas de Noguera-València (83 km).

En arribar a Porreres, després d'aquest viatge, penses que estaria molt bé poder-te moure en bicicleta sense haver de passar pena pel trànsit dels carrers i les carreteres.

Tantes coses fetes... ...tantes per fer

Encara no fa un any, i...

- Avui hi ha més prosperitat social.
- El nostre territori ha millorat en qualitat.
- Preparam unes infraestructures modernes i adequades.
- Apostam a fons per l'economia productiva.
- Avui els joves estan més preparats per al futur.
- L'estructura administrativa és més democràtica i participativa.
- El diàleg social és avui més present que mai a les nostres Illes.

**Tantes coses fetes...
...tantes per fer**

GOVERN
DE LES ILLES BALEARS

Quatre illes,
un país
cap frontera

Dissabte 16 de setembre

a les 22'30 h.

**ACTE CENTRAL
DEL 700 ANIVERSARI**

al Santuari de Monti-sión

LLUÍS LLACH

en concert

Preu entrada 2.500 PTA

Entrades limitades

Ho patrocina

Ajuntament

de Porreres

Conjunt Musical "LOS QUIJOTES"

21 de juliol de 1971

D'esquerra a dreta: Teclat: Rodri (Felanitx). Guitarra: Tomenu Salleras. Veu: Nofre Servera. Guitarra: Miquel Bauzá. Baix: Maties Amengual.
Bateria: Andreu (Actual propietari del restaurant Es Celler de Randa).

Foto cedida per Tomenu Salleras.